

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16 Şubat 2024
Sayı: 397

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18/04/2006 tarih ve 5488 sayılı Tarım Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.
08.02.2024

Evrım Karakoz
Aydın Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köyşleri
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 19-2-2024	Esas No: 2/2034

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
16 Şubat 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
16 Şubat 2024
No: 1383251

GENEL GEREKÇE

Artan nüfusun yeterli gıda ihtiyacı, gıda milliyetçiliğinin ön plana çıkması ve gıda güvenliğinin sağlanması için verilen mücadeleler dünyanın diğer ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de daha önemli hale geldi.

Tüm dünya ülkeleri kendi vatandaşlarının gıdasını temin edebilmek için arka arkaya ihracat yasakları getirirken, gıda güvenliğini sağlamak için üretmek ve üretimde sürekliliği sağlamak her ülkenin öncelikleri arasında oldu.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda 2023 Kasım ayı itibariyle Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS)'ne kayıtlı çiftçi sayısının 2 milyon 245 bin 526 olduğunu söylemişti.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre ise 2023 Kasım ayı sonu itibariyle çiftçilerimizin bankalara olan toplam borcu 561 milyar 773 milyon 478 bin liradır. Kullanılan bu kredilerin 2 milyar 15 milyon 535 bin lirası ise takipteki kredilerdir.

Tarımsal desteklerin az oluşu ve uygulanan tarım politikaları çiftçilerimizin kredi kullanarak üretim yapmaya çalıştığını göstermektedir.

Çiftçi birlikleri ve ziraat odaları, gübresinden tohumuna, zirai ilacından yemine, elektrik giderlerinden mazotuna kadar tüm girdi maliyetlerinin her geçen gün zamlanması, çiftçinin üretim yapabilmek için borçlanmak zorunda kaldığına işaret etmektedir.

Geçtiğimiz yıllarda elektrik dağıtım şirketleri ve DSİ gibi kurumlar; kredi borçlarını ödeyemeyen çiftçilerin tarımsal desteklemelerin finansmanı kapsamında Gayri Safi Milli Hâsıla (GSMH)'dan aldıkları tarımsal destekleme paralarına haciz işlemi yaptırdıkları bilinmektedir. Bu durum hem çiftçilerimizi mağdur etmekte hem ülke ekonomisine zarar vermekte hem de sürdürülebilir tarımsal üretime zarar vermektedir.

2023 yılında bütçeden tarımsal destekler için 63 milyar 379 milyon lira kaynak ayrılmıştı. 2024 yılında ise tarımsal destekler için bütçeden 91 milyar 554 milyon lira ödenmesi planlandı. Yaşanan ekonomik gelişmeler, girdi fiyatlarındaki artışlar ve enflasyon dikkate alındığında belirlenen rakamın yeterli olmayacağı belli.

Örneğin geçtiğimiz yıl 14 bin lira olan gübre bu yıl 21 bin lira. Aynı şekilde mazot 23 liraydı bugün 40 lirayı çoktan aştı. Keza birçok tohumluk ürünün fiyatı en az iki katı arttı. Buğday, Arpa, Nohut, Patates, Pamuk ve Fındık gibi ürünler için dekar başına verilen gübre desteği yıllardır değişmiyor. Ve bu desteklerle çiftçi artık üretemeyecek noktaya gelmiştir.

Dolayısıyla; 5488 sayılı Tarım Kanunu'na göre ÇKS kaydı olan üreticilere verilen tarımsal desteklemeler üreticilerin eline geçecek şekilde mutlaka güvence altına alınması gerekmektedir. Öte yandan üretimden kopan, üretim yapamayan ya da üretim yapmak için bankalardan kredi alan çiftçiyi de tekrar tarlasına, bağına, bahçesine ve toprağına döndürebilmek için çiftçilerimize bütçeden ödenen tarım desteklerinin GSMH oranının yüzde 1'den yüze 3'e çıkartılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile çiftçilerin özel sektöre ya da kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçları her ne suretle olursa olsun kendilerine verilen tarımsal destek ödemelerinin üzerine haciz konularak tahsil edilemeyeceği amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Tarımsal destekleme programlarının finansmanı için bütçeden gayri safi milli hasılanın yüzde bir oranında kaynak aktarılmasını öngören kaynak miktarının yüzde beş oranına çıkartılması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürüklük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

TARIM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/04/2006 tarih ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 20'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Çiftçilerin özel sektör ve kamu kurumlarına olan borçlarından dolayı alacakları tarımsal destek ödemelerinden kesinti yapılamaz”

MADDE 2- 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesinde yer alan “birinden” ibaresi “beşinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Bu Kanun hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

